

TOIMINTAKERTOMUS 2022

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto
Arene ry

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry:n toimintakertomus 2022

Puheenjohtajan katsaus	3
Toiminta-ajatus ja strategia	4
Korona sävytti vielä Arenen ja ammattikorkeakoulujen alkuvuotta 2022	5
Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja edunvalvonta	6
Lausunnot ja kannanotot	6
Korkeakoulujen yhteistyön edistäminen	7
Kestävä kehitys ja vastuullisuus.....	7
Korkeakoulujen yhteinen digivisio.....	7
Kiina yhteistyö ja UES4EUROPE toiminta	7
Viestintä	8
Medianäkyvyys	8
Verkkoviestintä.....	8
Tiedontuotanto vaikuttamisen tueksi	9
Arene järjestönä	10
Rehtorineuvoston ja hallituksen toiminta	10
Valiokunnat	10
Ammattikorkeakoulujen kestävyys- ja vastuullisuustyö	12
Verkostot.....	12
Talous ja toimisto.....	12
Liitteet	14
Liite 1 Yhdistyksen henkilö- ja yhteisöjäsenet 2022.....	14
Liite 2 Lausunnot ja kannanotot.....	15
Liite 3 Valiokunnat ja työryhmät	18

Puheenjohtajan katsaus

Arenena olemme todenneet, että Suomen kestävä tulevaisuus tarvitsee ammattikorkeakouluja. Ammattikorkeakoulut haluavat olla mukana tuottamassa ratkaisuja kansallisiin ja globaaleihin haasteisiin. Nyt on aika ottaa käyttöön täysimääräisesti ammattikorkeakoulujen koulutuksen, tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan osaaminen.

Vuoden aikana voimistui keskustelu osajapulasta eri puolella Suomea. Arene painottaa koulutuksen pitkäkestoista rahoitusta. Tämä on myös Arenen eduskuntavaalitavoitteiden prioriteettilistassa kärkiasiana. Osajapulasta keskustellessa nousee esille koulutusperäinen maahanmuutto. Kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvattaminen nostaa esille tarpeen kansainvälisten tutkinto-ohjelmien koko opiskeluprosessin läpivalaisuun. Keskeisenä tavoitteena tulisi olla kansainvälisten opiskelijoiden jääminen Suomen työmarkkinoille. Samaan aikaan suomalaisen työelämän tulisi nopeasti muuttua aidosti monikulttuuriseksi.

Korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategia valmistui vuoden 2022 lopulla. Sen tavoitteena on kirkastaa korkeakoulujen roolia jatkuvassa oppimisessa. Samalla jatkuvan oppimisen avulla uudistetaan yhteiskuntaa. Tämä on erittäin tärkeä tavoite ja on hyvä, että tutkintokoulutuksen rinnalle nousee nopeita tapoja vastata työelämässä olevan väestön osaamisen kehittämiseen. Valitettavasti jatkuvan oppimisen strategia ei ottanut kantaa resursseihin. Tulevina vuosina on ratkaistava myös jatkuvan oppimisen maksajat.

Suomen korkeakoulujärjestelmässä on yli 30 vuotta ollut työelämäläheiset ammattikorkeakoulut. Jo 1990-luvun alussa tunnistettiin tarve omaleimaiselle ja dynaamiselle ammattikorkeakouluosaamiselle. Ennakointitietojen mukaan ammattikorkeakoulusta valmistuvien asiantuntijoiden osaamisella on muuttuvassa työelämässä yhä enenevä tarve.

Ammattikorkeakoulujärjestelmän uudistamisen kehittämistyö on kuitenkin jäänyt kesken ammattikorkeakoulujen ja -koulutuksen osalta. Yliopistojen rahoitusmallin ohjausvaikutukset ovat johtaneet siihen, että yliopistojen maisterikoulutuksessa aloittavista opiskelijoista 40 prosentilla on taustallaan AMK-tutkinto. Sujuvat opiskelupolut ovat tärkeitä, mutta korkeakoulutusta on kehitettävä tulevaisuuden työelämän tarpeista käsin.

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot (YAMK) uudistavat työelämää ja ovat timanttinen koulutusinnovatio. Ammattikorkeakoulut ovat lisänneet niiden määrää merkittävästi ilman lisäresurssia. Valitettavasti YAMK-nimike on edelleen Suomessa epäselvä. Tutkintotodistuksena on kylläkin lupa antaa englanninkielinen Master Degree-todistus.

Ikävä kyllä myös ammattikorkeakoulujen lakisääteinen tutkimus- ja innovaatiotoiminnan rahoitus ja tutkimuksen asema on jäänyt jälkeen muun Euroopan kehityksestä. Suomessa tutkimushenkilöstön nimikkeissä on rajattu professorit pois ammattikorkeakoulukontekstista. Näin Suomi itse heikentää ammattikorkeakoulujen asemaa eurooppalaisessa korkeakouluyhteisössä ja myös eurooppalaisessa rahoitushauissa.

Ammattikorkeakoulujen vahvuus on työelämäläheinen, dynaaminen ja laadukas toiminta. Pidetään siitä kiinni myös tulevaisuudessa. Toivottavasti myös korkeakoulujen ohjaus- ja rahoitusmallit tukevat näitä kivijalkojamme. Näkisin, että opiskelijälähtöisyyteen perustuva Digivisio 2030 on rakentanut mission näiden periaatteiden mukaan.

Mervi Vidgrén

Arenen hallituksen puheenjohtaja 2022

Toiminta-ajatus ja strategia

Vuoden 2022 kevätkokouksessa Arenelle hyväksyttiin uusi strategia, jonka valmistelu aloitettiin elokuussa 2021 uuden toiminnanjohtajan toimesta. Työhön osallistui laajasti ammattikorkeakoulujen johtoja ja verkostoja. Strategian nimeksi annettiin Huomisen kädenjälki, ja sen tärkein tavoite oli määritellä lähtökohdat Arenen edunvalvonnallisille tavoitteille.

ARENEN STRATEGIA 2027

TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄMME:

- » Työelämän osaamisvaatimusten kasvu lisää ammatillisen korkeakoulutuksen mahdollisuuksia
- » Ammattikorkeakoulujen TKI-työn, tutkintojen ja jatkuvan oppimisen tarve kasvaa
- » Julkinen rahoitus kiristyy
- » Korkeakoulutus kansainvälistyy ja digitalisoituu
- » Kestävän kehityksen ratkaisujen tarve kasvaa yhteiskunnassa
- » Varautumisen merkitys kasvaa

TÄTÄ TEEMME:

- » Ennakoivaa ja rohkeaa tietoon perustuvaa koulutus- ja tutkimuspoliittista edunvalvontaa
- » Keskinäistä yhteistyötä, vertaistukea ja laajaa osallistamista

TÄTÄ TAVOITTELEMME:

- » Ammattikorkeakoulutuksella on merkittävästi nykyistä paremmat ja kansainvälisesti kilpailukyiset taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset kaikilla sen toiminnan osa-alueilla.

Ammattikorkeakoulujen rahoitus nostetaan kaksinkertaiseksi julkisen ja yksityisen rahoituksen kautta.

Ammattikorkeakoulujen asema on turvattu kattavasti lainsäädännöllä.

Ammattikorkeakouluilla on autonomia käyttää kansainvälisesti kilpailukyisiä nimiä.

- » Ammattikorkeakoulusta valmistuneiden asiantuntijoiden osaamista hyödynnetään laajasti yhteiskunnassa

Opintopolut kulkevat korkeakoulusektoreiden välillä tasapuolisesti ammattikorkeakoulujen maisteritutkintoa vahvistamalla.

Rekrytointikäytäntöjä ja kelpoisuuksia uudistetaan tunnistamaan amk-tutkintojen osaaminen.

Ammattikorkeakouluopiskelijoille on toimitat roitit tohtorikoulutukseen joko ammattikorkeakoulussa tai yliopistossa.

- » Ammattikorkeakoulujen TKI-toiminta on vahvasti kansainvälisesti ja kansallisesti tunnustettua ja rahoitettua.

TKI-työllä on vahva perusrahoitus sekä muut rahoitusinstrumentit.

Rahoitus ja sääntely tukevat ammattikorkeakoulujen soveltavan tutkimuksen käyttöä yritysten kasvun ja tuottavuuden parantamisessa.

Ammattikorkeakoulut ovat soveltavan tutkimuksen ensisijaisia toimijoita ja rahoituksen saajia.

TÄTÄ TAHDOMME: (VISIO 2030)

- » Luomme tulevaisuusratkaisuja Suomelle

TÄTÄ SAAMME AIKAAN:

- » Työllisyyttä ja tuottavuutta
- » Korkeakoulujärjestelmään tehokkuutta
- » TKI-rahoituspohjan laajentamista
- » Sivistystä, hyvinvointia ja elämänlaatua
- » Kestävää, oikeudenmukaista yhteiskunnan kehitystä

NÄIN TOIMIMME:

- » Vahvistamme avointa ja rakentavaa keskustelukulttuuria
- » Varmistamme päätöksentekokykymme strategian toteuttamiseksi
- » Syvennämme yhteistyötä keskeisten kumppaneiden kanssa tavoitteiden saavuttamiseksi

Korona sävytti vielä Arenen ja ammattikorkeakoulujen alkuvuotta 2022

Ammattikorkeakouluissa vuosi 2022 oli kokonaisuudessaan koronan jälkeisen aikakauden toimintatapojen etsimistä ja vakiinnuttamista. Arenen toimintaa pandemia sävytti vielä alkuvuonna, mutta vähitellen siirryttiin kohti uutta normaalia sekä korkeakoulujen arjessa että Arenen kokous- ja muissa tapaamiskäytänteissä. Alkuvuotta järjestytti myös Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, mikä vaikutti korkeakoulujen toimintaan monella tavalla ja osin pysyvästi.

AMK-päivät järjestettiin Metropoliasa keväällä 2022 hybriditapahtumana, mutta pääsääntöisesti paikan päällä.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus ja edunvalvonta

Vuosi 2022 oli edunvalvonnallisesti äärimmäisen tärkeä, koska sen aikana valmisteltiin Arenen eduskuntavaalitavoitteet, valmisteltiin niiden viestinnällinen materiaali ja suunnitelma niin viestimiseksi.

Vaikuttamistyötä tehtiin useissa asioissa muiden järjestöjen kanssa laajalla rintamalla. Yhteistyötä vahvistettiin muun muassa Suomen yrittäjiin, Keskuskauppakamariin, EK:hon ja EK:laisiin liittoihin. Yhteistä edunvalvontaa tehtiin myös esimerkiksi Talentian kanssa varhaiskasvatuksen sosionomien aseman parantamiseksi. Ministeriöistä yhteistyötä tiivistettiin erityisesti sosiaali- ja terveysministeriöön, ja vuoden loppupuolella hyväksyttiin pitkän vaikuttamistyön tuloksena ammattikorkeakoulujen sote-harjoittelumaksuja työpaikoille kompensoiva lainsäädäntö. Tämä oli pitkän edunvalvontatyön tulos. Tässäkin vaikuttamistyössä hyödynnettiin yhteistyötä lukuisten järjestöjen kanssa ja muun muassa eduskunnan TAKKI-verkosta.

TKI-työn ympärillä tehtiin koko toimintavuosi runsaasti edunvalvontaa, sillä vuoden aika valmisteltiin tärkeä TKI-rahoituslaki, joka turvaa rahoituksen kasvun 4 prosenttiin BKT:stä vuoteen 2030 mennessä. TKI-työn rahoitus on myös ammattikorkeakoulujen tulevaisuuden näkökulmasta yksi kriittisimmistä tekijöistä. Yhteyttä vahvistettiin työ- ja elinkeinoministeriöön, jotta siellä tunnustettaisiin ammattikorkeakoulujen TKI-työn luonne, laajuus ja potentiaali.

Työelämän, ammattikorkeakoulujen ja kansanedustajien TAKKI-verkosto toimi säännöllisesti vuoden 2022 aikana. Verkostossa oli mukana 14 kansanedustajaa kahdeksasta eduskuntapuolueesta. Rehtoreista mukana olivat Jouni Koski, Tapio Kujala, Petri Raivo ja Mervi Vidgrén. TAKKI-verkoston työtä tukevat Arenen lisäksi Sivistystyönantajat, OAJ ja SAMOK.

Lausunnot ja kannanotot

Arene antoi vuoden aikana 52 lausuntoa pääosin säädösvalmisteluun eri ministeriöille ja eduskunnan eri valiokunnille. Lausuntojen aiheet käsittelivät pääasiassa koulutukseen ja tutkimukseen liittyviä kysymyksiä, mutta myös hallinnollista toimintaa.

Arene teki vuoden aikana useita kannanottoja ja aloitteita ammattikorkeakoulujen roolista hyvinvointialueiden kehittämisessä, TKI-toiminnan rahoituksen merkityksestä sekä ammattikorkeakoulujen merkityksestä koulutuksellisen tasa-arvon vahvistajana.

Korkeakoulujen yhteistyön edistäminen

Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Vuoden 2022 aikana tehtiin runsaasti toimia ammattikorkeakoulujen keskinäisen yhteistyön vahvistamiseksi tavalla, mikä sekä kehittää korkeakoulujen toimintaa, mutta hyödyntää myös edunvalvontaa.

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden verkosto julkaisi Työkirja: Agenda2030 ja henkilöstön osaaminen -julkaisun. Työkirjan avulla on tarkoitus tunnistaa ja kehittää yhteisöllisesti kestävä kehityksen osa-alueita, osaamista ja tekoja omassa organisaatiossa.

Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden työryhmä järjesti vuoden aikana neljä webinaaria hiilijalanjäljen laskennasta, TKI-työstä sekä johtamisesta.

Korkeakoulujen yhteinen digivisio

Digivisio 2030 -hanke eteni hankesuunnitelman mukaisesti. Arenen rooli hankkeessa on koota ammattikorkeakoulujen yhteiset näkökulmat valmisteluun digitalisaatiovaliokunnan ja rehtorikokouksen välityksellä. Digivision ajankohtaisia asioita käsiteltiin vuoden 2022 aikana jokaisessa Arenen hallituksessa sekä rehtorikokouksissa.

Ammattikorkeakouluja Digivisio 2030 -hankkeen ohjausryhmässä ovat edustivat Matti Sarén, Jyrki Laitinen, Heidi Ahokallio-Leppälä, Anu Moisio, Eeva Viitanen ja Manu Pajuluoma.

Kiina yhteistyö ja UES4EUROPE toiminta

Arene järjesti yhteistyön puitteissa yhdessä CCIEE:n kanssa Presidents Forum -etätilaisuuden 7.12., jossa oli noin 20 osallistujaa Suomesta ja Kiinasta. Arenen toimistoa tehtävässä auttoi opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen saanut Kiina-verkosto, jota koordinoi 3AMK:n puolesta Haaga-Helia.

Arene uusi kesäkuussa NAEA:n (The National Academy of Education Administration) kanssa MoU:n (Memorandum of Understanding).

Arene toimii eurooppalaisella tasolla kattojärjestönsä UES4EUROPE:n kautta. Arene otti vastaan 2+2 vuotta kestävä puheenjohtajuuden, joka alkoi kahden vuoden varapuheenjohtajuudella vuonna 2022 ja jatkuu kaksivuotisella puheenjohtajuudella. Varapuheenjohtajana toimii rehtori Heidi Fagerholm (Oamk). Vuoden aikana valmisteltiin toimintamallia vahvistaa Arenen EU-edunvalvontaa sekä kansallisella että EU-tasolla.

Viestintä

Arene vahvisti vuoden 2022 aikana viestinnällistä linjaansa, jossa luotiin uusia graafisia elementtejä, vahvistettiin some-näkyvyyttä, käytettiin videoita monipuolisemmin sekä käytettiin paljon tilastollista materiaalia. TKI-edunvalvontaa valmisteltiin TKI.fi -sivustoa, johon koottiin kaikkien ammattikorkeakoulujen TKI-toiminta sekä esittelyt ammattikorkeakoulujen TKI-työn luonteesta.

Vuoden aikana käynnistettiin myös ammattikorkeakoulujen ja Arenen yhteiset TKI-viestinnän työpajat, joissa korkeakoulujen edustajat jakavat parhaita käytänteitä TKI-toimintansa vaikuttavuudesta viestimisessä.

Medianäkyvyys

Varhaiskasvatuksen sosionomeihin sekä harjoittelumaksuasioihin kohdistunut suuri mielenkiinto näkyi Arenen viestinnässä ja verkkosivuille suuntautuneessa liikenteessä.

Arene näkyi lehtien uutisissa, mielipidepalstoilla sekä televisiouutisissa. Näkyvyyttä paransivat yhteis-esiintymiset muiden järjestöjen kanssa.

Verkkoviestintä

Arenen verkkoviestinnän tärkeimmät työkalut ovat verkkosivujen uutispalsta ja blogi sekä sosiaalisen median kanavat Twitter, Facebook ja Instagram. Arene lanseerasi keväällä YAMK 20-vuotta kampanjan, jossa nostettiin esille ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon taivalta ja esiteltiin alumnitarinoita.

Arene julkaisi sivuillaan vuoden aikana 56 uutista ja 23 blogikirjoitusta. Tärkeimmät uutiset esimerkiksi opiskelijavalinnoista julkaistiin suomeksi ja ruotsiksi.

Arenen verkkosivuilla sivunkatseluja oli 121 097 kertaa.

Arenella oli 2022 vuoden lopussa 3 273 Twitter-seuraajaa, vuoden aikana uusia seuraajia tuli 167 kappaletta. Näyttökertoja twiiteillä oli noin 225 000.

Facebook-sivuilla Arenella oli 860 seuraajaa. Facebook-julkaisujen kattavuus oli 37 795. Lisäksi Arenella on käytössä Arenen Viestintä - Facebook-tili, jolla kavereita oli vuoden loppuun mennessä noin 3 400.

Instagramissa Arenella oli vuoden loppuun mennessä 300 seuraajaa.

Vuoden aikana uudistettiin hiukan visuaalista ilmettä ottamalla käyttöön viestinnässä uusia visuaalisia elementtejä. Aluevaaliviestinnässä käytettiin ensimmäistä kertaa kädenjälki-infograafia, jolla halutaan kertoa ammattikorkeakoulutuksen monenlaisesta vahvasta vaikuttavuudesta. Otettiin myös käyttöön kaksi lisäväriä vahvistamaan sosiaalisen median näkyvyyttä.

Arene julkaisi sivuillaan myös Ammattikorkeakouluun -podcastin, jossa esitellään eri aloja ja niiden työllistymismahdollisuuksia. Podcastin haastattelijana toimi dialogipäällikkö Minna Kaihovirta. Vieraat olivat opiskelijoita ja alumneja eri ammattikorkeakouluista.

Tiedontuotanto vaikuttamisen tueksi

Arenen edunvalvonta perustuu tietoon ammattikorkeakoulutuksesta, työllistymisestä, ammattikorkeakoulujen TKI-työstä ja ammattikorkeakoulujen tulevaisuuden näkymistä. Tilastotiedon käyttöä lisättiin osana jatkuvaa vaikuttamista sosiaalisessa mediassa ja muussa vaikuttamistyössä.

Suositus ammattikorkeakoulujen yhteisistä kompetensseista ja niiden soveltamisesta 2022

Työkirja: AGENDA2030 ja henkilöstön osaaminen

Työkirja on tehty Arenen kestävyys- ja vastuullisuustyön henkilöstötyöryhmässä. Työkirjan avulla on tarkoitus tunnistaa ja kehittää yhteisöllisesti kestävästä kehityksen osa-alueita, osaamista ja tekoja omassa organisaatiossa (yksikössä/ tiimissä/koulutuksissa).

Arene järjestönä

Rehtorineuvoston ja hallituksen toiminta

Vuoden aikana järjestettiin kaksi yhdistyksen kokousta. Arenen sääntömääräinen kevätkokous järjestettiin Haaga-Heliassa, Helsingissä ja sääntömääräinen syyskokous Kamkissa, Kajaanissa.

Rehtorikokouksia järjestettiin 10, joista suunnilleen puolet järjestettiin etäkokouksina ja puolet fyysisinä tapaamisina. Rehtorikokousten merkittäviä teemoja vuonna 2022 olivat monet korkeakoulujärjestelmää koskevat edunvalvonnan teemat kuten sote-alan tutkintojen pituus, harjoittelukorvausten kompensaaion turvaava lainsäädäntö, Arenen eduskuntavaalitavoitteet, koulutusvastuiden uudistaminen sekä Digivision 2030 -hankkeen tavoitteet ja niiden toteuttamisen tavat.

Arenen hallitus kokoontui 12 kertaa. Hallituksen kokouksissa valmisteltiin kantoja Arenen rehtorikokoukselle esimerkiksi yllä mainittuihin teemoihin sekä tehtiin linjauksia ja päätöksiä Arenen operatiivisesta toiminnasta.

Valiokunnat

Kansainvälisyysvaliokunta

Kv-valiokunnan tehtävänä oli ammattikorkeakoulujärjestelmän kansainvälisyyden kehittäminen, Arenen kansainvälisen verkostoyhteistyön vahvistaminen sekä kansainväliseen korkeakoulutukseen liittyviin laki- ja säädösasioihin vaikuttaminen. Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana 6 kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Mona Forsskåhl ja sihteerinä Susanne Sahlgren Arcadasta.

Kansainvälisyysvaliokunnassa teemoina vuoden aikana olivat erityisesti kansainvälisten osaajien houkuttelu Suomeen, rekrytointi ja kv-opiskelijavalinnat, tilauskoulutus, TFK-lähettiläiden kanssa tehtävä yhteistyö, kansainvälinen koulutusyhteistyö, Kiina-yhteistyö sekä Ukrainan sodan aiheuttamat vaikutukset kansainväliseen liikkuvuuteen ja yhteistyön katkeamiseen Venäjän kanssa.

Valiokunnassa käsiteltiin myös säännöllisesti muita Talent Boost -ohjelma etenemistä koskevia prosesseja, OKM:n kansainvälisyysfoorumin työtä sekä TFK-verkoston ohjausryhmän toimintaa.

TKI-valiokunta

TKI-valiokunnan tehtävänä oli ammattikorkeakoulujen TKI-toiminnan edellytysten vahvistaminen, yhteistyön kehittäminen sekä TKI-toiminnan tunnetuksi tekeminen kansallisesti ja kansainvälisesti. TKI-valiokunnan yhteydessä on toiminut ammattikorkeakoulujen TKI-johdon verkosto. Valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Vesa Taatila ja sihteerinä TKI-palvelupäällikkö Johanna Krappe (Turku AMK).

Valiokunta käsitteli muun muassa TKI-tiedonkeruun kehittämistä, ammattikorkeakoulujen TKI-toimintaa koskevan viestinnän kehittämistä sekä ammattikorkeakoulujen TKI-rahoitukseen liittyvien vaikutustavoitteiden muotoilua.

TKI-valiokunnan aikaa vei myös erilaisten lakihankkeiden kommentointi ja valmistelu. Arene lausui merkittävään määrään erilaisia TKI-toimintaa koskevia lausuntopyyntöjä, joiden valmistelussa valiokunnalla oli merkittävä rooli.

Koulutusvaliokunta

Koulutusvaliokunnan tehtävänä oli ammattikorkeakoulutuksen ja koulutusrakenteiden kehittäminen, sekä korkeakoulutukseen liittyviin lakeihin ja säädöksiin vaikuttaminen. Valiokunta kokoontui kuusi kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Jouni Koski ja sihteeri Arenen erityisasiantuntija Samuli Maxenius.

Koulutusvaliokunnan yhteydessä toimivat Arenen koulutusaloitteiset kehittämisryhmät, ammattikorkeakoulujen koulutuksesta vastaavien johtajien verkosto sekä opintoasianpäälliköiden työryhmä. Valiokunnan tehtäviin ovat kuuluneet myös lausuntojen ja kannanottojen valmistelu, jatkuvan oppimisen kysymykset ja yhteistyö sidosryhmien kanssa.

Valiokunta käsitteli vuoden aikana korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategian valmistelua, korkeakoulujen koulutusvastuiden uudistamista koskevia esityksiä sekä Arenen eduskuntavaalitavoitteita vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten. Lisäksi valiokunnan vakioasioina valiokunnan käsittelyssä olivat ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittäminen sekä uraseurantakyselyn ja AVOP-kyselyn uudistustarpeet. Arene myös käynnisti vuoden 2022 aikana YAMK-tutkintojen kehittämistyön, jonka suuntaviivoja käsiteltiin myös koulutusvaliokunnan kokouksissa.

Valiokunta vieraili keväällä 2022 Keskuskauppakamarin vieraana, jossa se kokousti yhdessä keskuskauppakamarin osaamisvaliokunnan kanssa.

Digitalisaatiovaliokunta

Vuonna 2020 toimintansa aloittanut uusi digitalisaatiovaliokunta jatkoi toimintaansa. Valiokunta käsiteli paitsi Digivisioon liittyviä asioita, myös laajasti muita koulutukseen, TKI:hin liittyvän digitransformaatioon liittyviä kysymyksiä. Osittain valiokunnan listalla oli myös ammattikorkeakoulujen tietohallintoon liittyvät ajankohtaiset lausuntoasiat.

Valiokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Valiokunnan puheenjohtaja oli rehtori Matti Sarén ja sihteeri IT-pääsihteeri Jaakko Riihimaa (AAPA-verkosto).

Digitalisaatiovaliokunnassa käytiin vuoden mittaan laaja-alaista keskustelua sekä digivision suunnitelmista sekä toisaalta laajemmin korkeakoulutuksen kehittämisestä esimerkiksi opetustarjonnan, opiskelijavalintojen ja digipedagogiikan osalta. Lisäksi käsiteltiin muita korkeakoulujen digitaalisuuteen liittyviä aiheita.

Ammattikorkeakoulujen kestävyys- ja vastuullisuustyö

Yleistä toiminnasta:

Ryhmän tehtävä yleisesti:

1. Hiilineutraali AMK-sektori vuonna 2030 -tavoitteen toteuttamisen tuki
2. Yhteisen hiilikädenjäljen laskentaperusteen mukaisesti kerätyn datan hallinta ja toimenpiteistäminen
3. Hiilijalanjäljen pienentämiseen ja hiilikädenjäljen kasvattamiseen liittyvien parhaiden käytänteiden jakaminen
4. Ammattikorkeakoulujen kestävyys- ja vastuullisuustyöhön liittyvä yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Arenen hallitus päätti syksyllä 2021 että kestävyys- ja vastuullisuustyötä varten ei perusteta erillistä valiokuntaa vaan laajennettiin työryhmää vastaamaan paremmin tavoitteiden toimeenpanoa. Vuoden 2022 lopulla päätettiin jatkaa työtä vuoden 2021 mallin mukaisesti. Niin kutsutun Keke-nyrkin muodostavat nyt pj: Turo Kilpeläinen, Eveliina Asikainen (koulutus), Jaana Tolkki (henkilöstö), Asseri Laitinen (laskenta), Timo Parkkola (TKI). Ryhmää laajennettiin vuoden 2022 alusta ja mukaan tulisivat koulutus-, TKI- ja talous/hallintojohtajien edustajat (Mikko Salminen, Johanna Krappe ja Heidi Ahokallio-Lepistö). Koulutuksesta vastaavien vararehtoreiden vetäjä vaihtui Heidi Rontuun ja hän tulee ryhmään koulutusverkoston edustajaksi.

Laajennuksella varmistettiin työn ja valmistelun imeytyminen mahdollisimman suoraan operatiiviseen toimintaan ammattikorkeakouluissa. Kokemusten perusteella katsotaan uudestaan vuoden 2023 lopussa millaista työskentelyn muotoja ja koordinaatiota - toisaalta edunvalvonnan ja toisaalta yhteistyö- ja kehittämispuolen osalta ammattikorkeakouluissa - asioiden eteenpäinvienti Arenessa edellyttää.

Verkostot

Arenen yhteydessä ovat toimineet ammattikorkeakoulujen yhteisten toimintojen edistämiseksi seuraavat verkostot:

AAPA- verkosto ICT- asioissa, koordinoijana Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

AMKIT- konsortio kirjastoasioissa, koordinoijana Laurea-ammattikorkeakoulu

AMK-LEHTI/UAS JOURNAL- verkkolehti, koordinoijana Hämeen ammattikorkeakoulu

PINNET-verkosto kansainvälisyyden edistämässä, puheenjohtaja Haaga-Helia ammattikorkeakoulusta

Turvallisuusverkosto, koordinoijana Laurea-ammattikorkeakoulu

Talous ja toimisto

Arenen toiminta perustuu jäsenmaksuihin ja tapahtumista saatuihin tuottoihin ja yhteistyösopimukseen. Tapahtumatuottoja tuli ammattikorkeakoulu johdon päiviltä ja AMK-päiviltä. Tilinpäätös vuodelta 2022 oli noin 19 000 € ylijäämäinen. Budjetti vuodelle 2022 tehtiin 33 000 € alijäämäisenä.

Hallinnon kulut pieniä, mediaseurannan kulut laskivat merkittävästi, koska tuottaja vaihdettiin. Iso osa kustannuksista meni vaalivaikuttamisen viestinnän kustannuksiin, jotka jyvitetiin vuodelle 2022 (ml harjoittelija, joka teki TKI.fi -verkkosivut).

Tuotoista 68 prosenttia (338 660/230 000) meni henkilöstökuluihin. Yhdistyksen taloudellinen perusta oli toimintavuoden aikana vakaa.

Arene toimisto oli Teollisuuskeskuksessa, Eteläranta 10, Sivistystyönantajien vuokralaisena. Yhdistyksen toiminnanjohtajana toimii vuonna 2021 elokuussa työnsä aloittanut Ida Mielityinen. Yhdistyksen palveluksessa työskentelivät myös erityisasiantuntija Samuli Maxenius ja viestinnän ja hallinnon suunnittelija Nina Ylönen.

Liitteet

Liite 1 Yhdistyksen henkilö- ja yhteisöjäsenet 2022

Henkilöjäsenet	Yhteisöjäsenet	
Mona Forsskåhl	Yrkeshögskolan Arcada Ab	
Elina Juntunen	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy	
Teemu Kokko	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy	31.1.2022 asti
Minna Hiillos	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy	1.2.2022 alkaen
Jukka Määttä	Suomen humanistinen ammattikorkeakoulu Oy	
Pertti Puusaari	Hämeen ammattikorkeakoulu Oy	
Vesa Saarikoski	Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy	
Matti Sarén	Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy	
Kari Ristimäki	Centria-ammattikorkeakoulu Oy	
Turo Kilpeläinen	LAB-ammattikorkeakoulu Oy	
Riitta Rissanen	Lapin ammattikorkeakoulu Oy	
Jouni Koski	Laurea-ammattikorkeakoulu Oy	
Riitta Konkola	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	
Heikki Saastamoinen	Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	
Heidi Fagerholm	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy	
Petri Raivo	Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	
Marko Laitinen	Poliisiammattikorkeakoulu (Sisäasiainministeriö)	
Jari Multisilta	Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy	
Mervi Vidgrén	Savonia-ammattikorkeakoulu Oy	
Jaakko Hallila	Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy	
Tapio Kujala	Tampereen ammattikorkeakoulu Oy	
Vesa Taatila	Turun ammattikorkeakoulu Oy	
Kati Komulainen	Oy Vaasan ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab	
Örjan Andersson	AB Yrkeshögskolan vid Åbo Yrkeshögskolan Novia	
Johanna Mattila	Ålands Landskapsregering	

Liite 2 Lausunnot ja kannanotot

Lausunnot

Lausunto hallituksen esityksestä perusterveydenhuollon hoitotakuun tiukentamisesta	4.1.2022
Jatkuvan oppimisen sanasto	23.1.2022
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain muuttamisesta	7.3.2022
Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi	18.3.2022
Hallituksen esitys ulkomaalaislain 5 luvun muuttamisesta	7.3.2022
Valtioneuvoston periaatepäätös teknologiapolitiikasta 2020-luvulla – teknologialla ja tiedolla maailman kärkeen	25.2.2022
Arkistolainsäädännön kokonaisuudistus	
HE 232/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi	14.2.2022
VNS 10/2021 vp Valtioneuvoston ihmisoikeuspoliittinen selonteko	17.2.2022
HE 232/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi	24.2.2022
Lausuntohallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta	1.4.2022
Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalista henkilöllisyyttä koskevaksi lainsäädännöksi	8.4.2022
Tilannekuva Suomessa olevien ukrainalaisten opiskelijoiden ja Ukrainassa olevien suomalaisten opiskelijoiden asemasta (kyseessä on valiokunnan omasta aloitteesta käsittelyyn otettu asia O 15/2022 vp; ei vireilletuloasiakirjaa)	8.3.2022
E 12/2022 vp Valtioneuvoston selvitys: Tiedonanto eurooppalaisesta korkeakoulustrategiasta ja ehdotus neuvoston suositukseksi korkeakouluysteistyölle.	7.3.2022
Osaamisen kohtaanto-ongelma	4.4.2022
Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle arkistolain ja Kansallisarkistosta annetun lain muuttamisesta	16.5.2022
VNS 2/2022 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023–2026.	25.4.2022

VNS 1/2022 vp Ajankohtaisselonteko turvallisuusympäristön muutoksesta.	28.4.2022
HE 63/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valmiuslain ja asevelvollisuuslain 79 §:n muuttamisesta.	4.5.2022
Hallituksen esitys eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi	10.6.2022
VNS 2/2022 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023–2026	17.5.2022
K 1/2022 vp Tasa-arvovaltuutetun kertomus eduskunnalle 2022.	17.5.2022
Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi	1.7.2022
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi toisen asteen koulutuksen kehittämishankkeeseen liittyvistä säädösmuutoksista	22.6.2022
Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi	27.6.2022
Hallituksen esitys laiksi opintotukilain muuttamisesta.	3.8.2022
Luonnos hallituksen esityksestä SORA-säännösten muuttamisesta	31.8.2022
Lausunto hallituksen esityksestä laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030	15.8.2022
Luonnos hallituksen esityksestä SORA-säännösten muuttamisesta	31.8.2022
Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos	16.9.2022
Parlamentaarisen TKI-työryhmän sidosryhmäkysely TKI-järjestelmän nykytilasta ja kehittämisestä	20.9.2022
HE 99/2022 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta.	6.9.2022
HE 98/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle avoimuusrekisterilain.	29.9.2022
HE 154/2022 vp Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2023.	29.9.2022
Kulttuurin tulevaisuustyöryhmän raportti	7.11.2022
HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023	4.10.2022
HE 178/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi terveydenhuoltolain, sosiaalihuoltolain ja sosiaalihoitolain 52 §:n muuttamisesta	5.10.2022
HE 176/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi	20.10.2022
VNS 8/2022 vp Valtioneuvoston huoltovarmuusselonteko.	19.10.2022

Pyyntö kannanotoiksi luonnokseen kansallisesta korkeakoulujen jatkuvan oppimisen strategiasta	31.10.2022
Asia: HE 211/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030	26.10.2022
Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa -ohjeen päivitysluonnoksesta	17.11.2022
Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta	11.11.2022
Valtioneuvoston asetus yleisistä kielitutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	28.11.2022
O 5/2019 vp Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2019 - 2023	15.11.2022
HE 211/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030	14.11.2022
HE 211/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030	15.11.2022
VNS 10/2022 vp Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi	17.11.2022
Lausunto luonnoksesta valtiovarainministeriön asetukseksi Digi- ja väestötietoviraston suoritteiden maksuista vuonna 2023	28.11.2022
LA 69/2022 vp Lakialoite laeiksi tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin perustuvista lisävähennyksistä verotuksessa ja verontilityslain 12 ja 12 f §:n ja tuloverolain 124 ja 124 b §:n muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi	30.11.2022

Liite 3 Valiokunnat ja työryhmät

Hallituksen tukena Arenessa toimii ammattikorkeakoulujen keskeisimpien yhteisten asioiden edistämiseksi hallituksen valiokuntia.

Koulutusvaliokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Jouni Koski (Laurea)*

Valiokunnan jäsenet: Rehtori Minna Hiillos (Haaga-Helia), johtaja Salla Seppänen (Laurea), rehtori Heikki Saastamoinen (XAMK), johtaja Mona-Anitta Riihimäki (HAMK), koulutusjohtaja Timo Tanskanen (Turun AMK), rehtori Jukka Määttä (HUMAK), johtaja Matti Kauppinen (Haaga-Helia), kehittämisspäällikkö Hannu Ikonen (JAMK), opintoasiainpäällikkö Tapio Rimpioja (Metropolia), sihteerinä asiantuntija Samuli Maxenius (Arene).

Kansainvälisyysvaliokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Mona Forsskåhl (Arcada)*

Valiokunnan jäsenet: Rehtori Örjan Andersson (Novia), rehtori Minna Hiillos (Haaga-Helia), rehtori Tapio Kujala (TAMK), rehtori Jari Multisilta (SAMK), kv-asioiden päällikkö Carita Prokki (TAMK), rehtori Petri Raivo (Karelia), kv-asioiden päällikkö Kati Heikkinen (HAMK), rehtori Jaakko Hallila (SeAMK), sihteerinä Susanne Sahlgren (Arcada).

TKI-valiokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Vesa Taatila (Turun AMK)*

Valiokunnan jäsenet: Rehtori Riitta Rissanen (Lapin AMK), vararehtori Kirsi Viskari (TAMK), tutkimus- ja kehittämissjohtaja Anne Ilvonen (Karelia), vararehtori Mikko Vuoristo (Savonia), sihteerinä TKI-palvelupäällikkö Johanna Krappe (Turun AMK).

Digitalisaatiovaliokunta

Valiokunnan puheenjohtaja: *Rehtori Matti Sarén (KAMK)*

Valiokunnan jäsenet: rehtori Pertti Puusaari (HAMK), rehtori Tapio Kujala (TAMK), rehtori Riitta Rissanen (Lapin amk), rehtori Riitta Konkola (Metropolia), kehittämisspäällikkö Esa Viklund (Savonia), kehittämisspäällikkö Hannu Ikonen (JAMK), tietohallintopäällikkö Juha Venho (Turun AMK), sihteerinä IT-pääsihteeri Jaakko Riihimaa (AAPA).

*Lisäksi Arenessa on toiminut ammattikorkeakoulujen yhteisten toimien edistämiseksi seuraavat työryh-
mät:*

Arenen kestävyys ja vastuullisuustyöryhmä: Turo Kilpeläinen (LAB) sekä ammattikorkeakoulujen edustajat

Koulutusalaakohtaiset kehittämissryhmät ja niiden puheenjohtajat:

Luonnonvara-ala: yksikön johtaja Mona-Anitta Riihimäki (HAMK)

Tekniikka-, liikenne- ja merenkulun ala: rehtori Heikki Saastamoinen (XAMK)

Yhteiskunta-, hallinto- ja liikunta-ala: rehtori Minna Hiillos (Haaga-Helia)

Matkailu-, ravitsemus- ja talousala: johtaja Matti Kauppinen (Haaga-Helia)

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala: rehtori Salla Seppänen (Laurea)

Kulttuuriala: koulutusjohtaja Timo Tanskanen (Turku AMK)

Humanistinen ala: rehtori Jukka Määttä (Humak)